

PROF. LÁNG FERENC

emeritusz professzor,
a Biológiai Tanszékcsoporthoz volt vezetője,
a TTK volt dékánja,
a Növényélettani Tanszék korábbi vezetője

(1942–2016)

Láng Ferenc 1942. július 19-én született Budapesten. Egyetemi tanulmányait az ELTE Természettudományi Karán végezte 1960 és 1965 között. Diplomamunkáját az akkori Származás- és Örökléstani Tanszéken készítette a karotinoidszintézis rendellenességeinek öröklődése témakörében. Az egyetem elvégzése után is a Származás- és Örökléstani Tanszéken maradt előbb gyakornoki, majd tanársegédi beosztásban. Egyetemi doktori értekezését 1966-ban védte meg "summa cum laude" minősítéssel.

1967 és 1970 között aspiráns volt a SzUTA Biokémiai Intézetében. Itt kezdett el foglalkozni a kloroplasztisz organizáció egyes lépéseivel, részletesebben a protoklorofillid fototranszformációjának vizsgálatával. Kandidátusi értekezését „*A zöldülés folyamatának vizsgálata normális és mutáns kukoricában*” címmel készítette el és védte meg 1970-ben.

Az aspirantúra után, 1971-től ismét a Származás- és Örökléstani Tanszéken dolgozott adjunktusi, majd 1973-tól docensi beosztásban. Még ebben az évben áthelyezték a Növényélettani Tanszékre és megbízást kapott a tanszék vezetésére. Ezt a pozíciót 29 éven át, 2002-ig töltötte be. Nagy szerepe volt a tanszék kutatási profiljának korszerűsítésében, amennyiben irányítása alatt honosodott és erősödött meg a tanszéken a fotoszintézis egyes folyamatainak, vagy a nukleinsavaknak a kutatása, mely utóbbi aztán a molekuláris biológiai jelleg kifejlődéséhez vezetett. Az általa vezetett kutatócsoport tudományos munkája a fotoszintetikus apparátus molekuláris organizációjának egyes kérdéseire irányult. Ezen belül elsősorban a pigmentrendszer kialakulását és a különböző tényezők – főként a fény – ebben betöltött szerepét vizsgálta. Részletesen foglalkozott az etiolált növények zöldülési folyamata során a klorofill és prekursorai egyes spektrális formáinak kialakulásával, a klorofill-protein komplexek szerveződésével, a fotoszintetikus funkciók megjelenésével, valamint a kloroplasztisz fehérjeszintézis szerepével a zöldülési folyamat során. Ez a kutatócsoport a hetvenes évek közepétől a hazai fotoszintézis kutatások jelentős, meghatározó bázisává vált, amit a későbbiekben a munkatársak szakmai minőségét, a szerzett PhD, kandidátusi, akadémiai doktori fokozatok, címek, habilitációk jeleztek.

Nem lehet munkásságáról szólni anélkül, hogy a tananyagot korszerűsítő, fejlesztő törekvését jellemzendő, a szerkesztésében megjelent tankönyveket, jegyzeteket ne említenénk. Számos egyetemi jegyzetet írt és szerkesztett. Legjelentősebb műve egy átfogó egyetemi tankönyv, a „*Növényélettan. A növényi anyagcsere*” című, ami több kiadást is megélt, s a biológusok, a biológia tanárok képzésében országsszerte alkalmazott tankönyvvé vált.

Három évtizeden át vezetni egy tanszéket, komoly teljesítmény. Ha valakiről, akkor róla mindenképpen el lehet mondani, hogy iskolateremtő egyéniség volt, aki már a tanszékre kerülésekor, s az azt követő teljes vezetői időszaka alatt is tehetséges fiatalok felvételével, valamint racionális kutatási profilbővítéssel, műszerfejlesztésekkel folyamatosan korszerűsítette a tanszéket.

1995-ben habilitált, majd 1998-ban megvédte akadémiai doktori téziseit. 1997-ben egyetemi tanári kinevezést kapott a Növényélettani Tanszékre, és elnyerte a Széchenyi professzori ösztöndíjat is.

1973-tól tartott növényélettani főkéllégiumi előadásokat. Kiváló előadó volt. Zengő hangja, jól érthető és élvezetes előadásmódja emlékezetessé tette a tárgyat a hallgatók számára. Részt vett a doktori képzésben is, egy ideig alprogramvezető volt.

Tevékenysége nem korlátozódott az oktatásra, kutatásra, hiszen munkássága alatt mindig aktívan részt vett az egyetemi, kari és általában a hazai és nemzetközi szakmai közéletben is. De a pusztán tisztségekből adódó kötelezettségeken, feladatokon túlmenően is az egyetemi oktatás és kutatás ügyeiért való kiállás mindig szívügye volt.

1977 és 1982 között az ELTE Természettudományi Kar tudományos és gazdasági dékánhelyettese, majd 1983 és 1989 között a Biológus Tanszékcsoport vezetője volt, majd 1997-ben ismét dékánhelyettesi megbízást kapott 4 éves időtartamra, melynek keretében a TTK tudományszervezési és nemzetközi kapcsolatait irányította. 2001 és 2005 között a Kar dékánja volt. 2006-ban a Biológiai Intézet Professzori Tanácsának elnökévé választották.

Szakmai, közéleti tevékenysége kapcsán meg kell említeni, hogy a Tudományos Minősítő Bizottság Kísérleti Biológiai Szakbizottságának titkára, majd tagja volt. 1997 és 2001 között az ELTE TTK Doktori Tanácsának elnöke, 1999-től 2005-ig a TTK Habilitációs Bizottságának elnöke volt. Alapító- és elnökségi tagja volt a Magyar Növényélettani Társaságnak, tagja volt az Európai Növényélettani Társaságok Szövetségének, a Nemzetközi Fotoszintézis Társaságnak, és az Európai Fotobiológiai Társaságnak. 1996-tól 2002-ig az MTA Növényélettani Bizottságának titkára volt, majd 2005-ben elnökké választották.

1999-ben több évtizedes szakmai munkájáért Farkas Gábor emlékéremmel tüntették ki. 2004-ben megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetését, 2005-ben az Eötvös Loránd Tudományegyetem az egyetem legmagasabb kitüntetését, az ELTE Emlékelem kitüntetését adományozta több évtizedes oktató-, és kutató munkájáért, valamint közéleti tevékenységéért.

Láng tanár úr közvetlen, derűs, jó humorú ember, munkatársait készséggel segítő kolléga volt, olyan ember, akinek emlékét mindenki jó szívvvel megőrzi, aki csak ismerte!

2016. január 30.

Dr. Fodor Ferenc
docens